

הכנה לפסח

יש דברים שכתבתי קצת ב'הומור', העיקר להבין את רוח הדברים ולהתאים את ההכנות לכלל הנפשות הפועלות.

הנקודות במאמר זו הם רק רעיונות, ויתכן שתרגישו שחלקם מתאימים יותר מאחרים, תשתמשו בהם כפי הצורך ובהתאם לנפשות הפועלות.

כולנו קבלנו בירושה את הדרך שצריכים לנהל 'ליל הסדר' וע"פ רוב זה זורם להפליא, וכל משתתפי ה'סדר' יוצאים מהחוויה בצורה מרוממת וקיימו כל מצוות הלילה בשמחה בהידור ובסיפוק. אכתוב בלשון 'זכר' אבל לא למעט הבנות.

יש משפחות שיש נערה/ [גיל 9-99] ש:

- 1 - רעבים עוד קודם תחילת הסדר, או בשעת עריכת הסדר עוד הרבה לפני 'שולחן עורך'.
- 2 - יש להם מתנה שנקרא 'קשב וריכוז', וקשה להם להתמקד כמה שעות רצופות בתוך שום ספר ['הגדה'].
- 3 - לא בדיוק מבינים את כל ריבוי ה'דברי תורה', ומשתעממים, ולפעמים זה גורם שיתחילו להציק שאר המשתתפים.
- 4 - קשה להם 'לחכות' בחוסר מעש, בזמן שעורך הסדר עסוק בטקסים פחות מהותיים [כגון 'ריבוי האמירות של ה'מה נשתנה' או 'חלוקת הכזיתים' וכד'] ואז הם מאבדים ענין.
- 5 - שהחיוב - כאילו שיש כזה - להסתכל בתוך ה'הגדה' למשך זמן רב, מזכיר לו איזה חוויה שלילית, ויתעורר אצל הילד איזה פחד וריאקציה. ליל הסדר הוא לא הזמן לטפל בזה.
- 6 - שקשה לו כל תחושה של 'חוסר ודאות' [כגון בטקס 'חלוקת ההגדות' 'סידור המקומות' וכו'] (שיחות מוסר מאמר 80).

מאוד חשוב לנו שכל הנוכחים בליל הסדר:

- 1 - יקיימו מצוה דאורייתא של 'ושמחת בחגיך' (שו"ע או"ח תקכ"ב), ושלא יהיה שום הפרעות לרגשי 'שמחה' שלהם.
- 2 - ישמחו להישאר בשולחן ליל הסדר, לקיים ריבוי מצוות הלילה [כולל לעזור לאב לקיים המצוה של 'והגדת לבנך' (פרשת בא יג ב)].
- 3 - שיהיה לכולם איזה חוויה מתקנת - למקרה שבשנים עברו החוויה היתה פחות חיובית.

כמה 'סוגלות' בדוקות ומנוסות והם:

- 1 (כדאי שכולם [ילדים ומבוגרים] ינחו קצת אחר הצהריים בערב פסח.
- 2 נכין כמות של **אוכל** שיהיה מוכן כבר מאחרי צהריים בערב פסח, ולמשך כל היום, ועד סוף ה'סדר' [ואם ילד מתגנב למטבח באמצע הסדר לטעום ממאכלי החג ... קחו את זה כמחמאה].
- 3 במידה שיש לכם **אורחים** לליל הסדר, תשתדלו שיהיו האורחים לרצון של כל הילדים.
- 4 נכין **לוח זמנים** שיכלול הזמן הצפוי והמשוער של: הליכה של אבא לבית הכנסת / זמן חזרה מבית הכנסת / מה נשתנה / רחצה / אפיקומן / 'דיינו'!
- 5 נכין מראש **'תוכנית ישיבה'** שיהיה מוסכם לכל המסובים. [לא לשכוח שיש ילדים שמאוד חשוב להם לשבת בצד ימין או שמאל של רגל מסויים של השולחן, ובו זמני לא לשבת על יד, או מול, או מול באלכסון, של אח או אחות גיס או גיסה מסויים. תמיד יש מישהו במשפחה שיודע לסדר פוליטיקה משפחתית, מי מוותר, מי מתפשר].
- 6 שיהיה מוכן מראש **הגדות** לכל אחד מהנוכחים, ושכולם יהיו מרוצים עם ההגדה; גודל הכתב, כמות העמודים, רמת הציורים וכו'.
- 7 נכין מראש 5 **שקיות** לכל אחד. (1) מצה. (2) מצה של כורך. (3) מרור. (4) מרור של כורך. (5) אפיקומן. כשיוצאים ל'רחצה' תוך דקה מחלקים 4 שקיות לכל אחד [השקית של אפיקומן מחלקים בסוף הסעודה], וכבר חושכים הרבה עצבים, והמתנה מיותרת. [תשאלו רב מה נחשב ל'כזית' - קצת לא פייר שהכזית של כרפס כל כך קטן והכזית של מצה כל כך גדול - ולא להעמיס 'חומרות' לאלו שקשה להם, כגון לבלוע שיעור חזון איש של שתי כזיתים של מצה בבית אחד כשהלעיסה לא עורך יותר מ2 דקות].
- 8 מכינים מראש **'כוסות' לצלחות'** לכל אחד מהמסובים. שכל אחד יהיה מרוצה עם סוג וגודל הכוס וכו' [תשאלו רב לגבי השיעורים, לא צריכים להגזים, ובפרט למי שקשה לו].

- 9) נתאמן היטב לפני פסח איך לשבור מצה לשתיים - יחץ - כך שהטקס לא צריך להימשך יותר מדאי זמן. חבל לאבד אותם על ההתחלה.
- 10) נקנה לכל הנוכחים 'מתנות'. (א) לפני החג שכל אחד [כולל המבוגרים] יקבל איזה מתנה שיתן לו להרגיש טוב כבר עם כניסת החג [ובפרט הנשים עם איזה בגד חדש]. (ב) **מתנות 'אפיקומן'**, 'ליכולם' [לא רק למי ש'גנב' את האפיקומן], [כמובן שאי אפשר מוקצה וכדומה], כך שכולם ירצו לישאר עד הסוף.
- 11) נכין לכל אחד במקום שלו, איזה כוסית קטנה עם **מי מלח וכרפס** בתוכו, [ולא לשכוח איזה 'מזלג' פיצו, ואז יראה ממש מושלם]. כמובן שיהיה גם קערה גדולה עם 'כרפס' לאמצע השולחן לכל ה'רעבים' מבין הנוכחים [לאכול יותר מכזית אינו עבירה!].

גם ננסה לזכור:

- 1) - לא לתת שום **ביקורת**, [גם לא לעצמינו], לאף אחד מהנוכחים, ויהי מה! [וכמובן נשתדל לא **לכעוס** בכלל]. [לא לשכוח שאין 'חיוב' לשבת עם 'כובע וחליפה' בשולחן ליל הסדר וכו'].
- 2) - כשיישפך כוסות יין, **לא נכעס** הרי כל בית שיין נשפך כמים והוא שלא כועס, יש בו סימן ברכה (ט"ז או"ח רצו א).
- 3) - לא נתעצבן כשילד **לא יעקוב 'בפנים'**! זה לא עבירה! תזרמו עם זה!

ובמגיד

- 1) - לגבי 'מהירות' וה'זמן' ל'**מגיד**', כדאי להיות 'רואה את הנולד' ולהתאים אורך ה'מגיד' לכלל הנפשות הפועלות (ע"ן שו"ע או"ח תעב א, מ"ב ג ושעה"צ ב). לא נאריך כל כך עד שיוצא את טעם הטוב מהילדים. עדיף 'מגיד מקוצר' וילדים שמחים! לא רוצים שהילדים יגידו לנו 'דיינו' עוד לפני שקיימו כלל מצוות הלילה. [ו'אשה' גם תשמח שיש יותר זמן לאכול מהאוכל שהכינה. נזכור ש'לאכול' מהסעודה זה מצוה מן התורה, ואלו 'להרבות בסיפור יציאת מצרים' אמנם 'הרי זה משובח' אבל אינו חיוב מן התורה]. מי ש'קורא' את כל ה'מגיד' [ומבין את הפשט, לפחות בחלקים העיקריים], ודאי קיים מצות 'סיפור יציאת מצרים' ו'הגדת לבנך' [ויתכן שאפילו זכה ל'כל המרבה']. אפשר להוסיף בצחות הלשון קצת אנימציה בקטעים המתאימים, ולהשוות את הגלות והגאולה של אז למציבתנו אנו, אבל לא להכביד [כדאי לשאול רב מה נקרא 'סיפור יציאת מצרים' כדי לא לבזבז זמן יקר של הלילה בדברי תורה שאינם תואמים את מצוות הלילה].
- 2) - שכל הילדים יאמרו 'מה נשתנה' ביחד פעם אחד! [הם לא באמת יודעים ההבדל בין 'מה נשתנה' ומעוז צור' ו'שושנת יעקב'. [ילד המתעקש, יכול לומר לבד אח"כ באמצע 'שולחן ערוך' או אחרי 'נשמת']].
- 3) - למשך כל זמן ה'סדר' לחלק איזה ממתקים, או קופונים שניתן להמיר אח"כ לאיזה 'פרס' או 'שקלים', ולחלקם על כל 'שאלה', ועל כל התנהגות טובה, ותזכרו להיות נדיבים.
- 4) - לגבי בחירת ה'דברי תורה' וה'וארטים' שיאמרו, תחשבו לפני ליל הסדר איזה 'מסר' אתם רוצים להעביר, ותתמקדו על זה למשך ה'מגיד'. [כדאי להכין 'הקדמה קצרה' לכל קטע - שיתאים לגיל ולרמה של השומעים - כדי שכולם יהיו בענינים. יש אומרים שאם לא יבינו את ההגדה, לא יצאו ידי חובתם].
- 5) - אין מצוה של 'הגדת לאביך', ולכן הגדולים המבינים את זה, יכולים להתמקד ב'שמיעה' ולא ב'דיבור' ויורווח לכולם. [לפעמים יעזור לחבר ילד / נער דוקא על ידי שמבקשים ממנו להכין איזה 'דבר תורה' לומד בשעת הסדר].

וכן נשתדל:

- 1) - לשדר 'רוגע' ו'שמחה' מתחילת הלילה ועד סופה!
- 2) - שכל ילד יצא עם הרגשה של 'מכובדות' ו'אהבה', ואז היציאה ממצרים והכניסה לעול תורה ומצוות יזכר לטוב בס"ד!

תמיד תזכרו:

- 1) אפשר להשיג את כל המעלות והרוממות של ליל הסדר, גם ללא 'פחד אימים' ו'אימה יתירה'. תזכרו שאין השכירה שורה אלא מתוך שמחה!
- 2) הילדים לא בהכרח יזכרו למשך זמן רב את מה שאמרתם! אבל תמיד יזכרו איך 'הרגישו'!

לקבל עותק חנינים דיגיטלי של 'הגדה - והשיב' שלחו מייל